

Dió helyett — vadgesztenye, burgonya helyett — sár

**Az exportügyek miniszteri referense előadást tart Szegeden,
hogy miért nem lehet Magyarországról exportálni**

(A Délmagyarország munkatársától.) Gesztelyi Nagy László, a Kecskeméti Mezőgazdasági Kamara igazgatója levélben értesítette dr. Aigner Károly főispánt, hogy április tizennegyedikén előadást tart Szegeden Tóth B. László, az exportügyek miniszteri referense az exportnehézségek okairól. Erről az előadásról dr. Aigner Károly főispán a következőket mondotta:

— Nemrég együtt utaztam Gesztelyi Nagy Lászlóval, a mezőgazdasági kamara igazgatójával, aki fölhitte figyelmemet arra, hogy Tóth B. László a földművelésügyi minisztérium megbízásából hosszabb időt töltött azokban a külföldi államokban, amelyek a háború előtt jó piacai voltak Magyarországnak mezőgazdasági terményeinek, de amelyek ma következetesen elzárkóznak a magyar termények behozatala elől. Tóth B. László külföldi tanulmányútján azokat az okokat kutatta, amelyek megfosztották Magyarországot ezektől a külföldi piacoktól és így szinte teljes mértékben megölték az exportálás lehetőségeit. Tapasztalatairól nemrég előadást tartott Kecskeméten és itt elmondotta, hogy nagyon sok külföldi, osztrák, német, francia nagykereskedővel és importőrrel beszélt, akikről megtudta, hogy miért kerüli el a külföld a magyar piacokat.

— A magyarországi exportáruban ugyanis nagyon sokszor csaldott a külföld. Megtörtént, hogy diót rendeltek Magyarországról és a zsákokban csak legfelül volt dió, alul értéktelen vadgesztenyét találtak. A burgonyán például a rátapadt, vagy rátapasztott sár elérte a szállítmány súlyának 35–40 százalékát. A gyümölcsös kosaraknak szintén csak a tetejére rakták a hibátlan, jóminőségű gyümölcsöt, de az alsó sorokban, hibás, romlott, ferges hulladékot találtak. Sok kifogás hangzott el a magyar exportáru csomagolása ellen is. Más exportáló országokban egységes csomagolási rendszerral dolgoznak, úgyhogy ez nagyon megkönnyíti az importáló cégek dolgát. Minden ládában ugyanaz a minőségű és mennyiségű áru van. Magyarországról viszont nem is gondosan csomagolt ládákban exportálnak, hanem laza és különböző nagyságú kosarakban, amelyek egyáltalában nem

felelnek meg a külföldi vásárlók igényeinek. A sok csaldás lassankint teljesen elszoktatta a külföldi nagy importőröket a magyar termények vásárlásától, inkább a balkáni államok piacait keresik fel, vagy pedig Olaszországot.

— Beszélgetés során arra gondoltam — mondotta a főispán —, hogy ez az előadás Szegeden sem veszne kárba és megkérdeztem Gesztelyi Nagy Lászlót, vajon Tóth B. László felkérésem esetén megtartaná-e ugyanezt az előadást Szegeden is. Gesztelyi megígérte, hogy megbeszéli a dolgot és az eredményről értesít. Ez az értesítés most érkezett meg. Gesztelyi közli levelében, hogy Tóth B. László április tizennegyedikén, vasárnap délelőtt háromnegyed tizenegy órai kezdettel tartja meg előadását a szegedi városháza közgyűlési termében és arra kér, hogy erről az előadásról idejében értesítem a gazdaérdekeltségeket, a kereskedőket, mert a téma a közgazdasági élet minden faktorát közvetlenül érdekli. Az előadás megtartásáról körlevélben értesítettem az érdekelteket, külön meghívtam a gazdasági egyesületet, a gazdasági köröket, a kereskedelmi és iparkamarát, a kereskedők szövetségét, a szőlősgazdákat, a paprikatermelőket és kikészítőket, sőt a szomszédos városok érdekeltségeit is.

A főispán az előadásra a következő körlevéllel hívta meg az érdekelteket:

„A gyümölcs, szőlő, bor, paprika és egyéb mezőgazdasági termények értékesítése, különösen külföldi piacon való elhelyezése céljából a külföldi piacokon helyszíni tanulmányokat folytatott szakelőadó, Tóth B. László ur a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara útján történt felkérésemre április 14-én délelőtt háromnegyed 11 órai kezdettel a városháza közgyűlési termében az érdekeltektől gazdáknak, paprikatermelőknek és kereskedőknek ingyenes ismertető szakelőadást fog tartani. Tekintettel ezen termények értékesítése, különösen pedig külföldi exportja kérdésének rendkívül fontos közgazdasági horderejére, a Szegedi Gazdasági Egyesület nevében ezen szakelőadásra az összes érdekelteket tisztelettel meghívom.”

Bartók Béla új világtornéja után ismét Szegedre jött — szerencsét próbálni

(A Délmagyarország munkatársától.) Sokáig nem mertek és még ma is csak félve mernek tapogatózni a téma körül, amely Bartókot jelenti. Valami érthetetlenül döbbenetes erő, az alkotó zsemlítés szimptomáiból összesűrített eredetiség öltött alakot a muzsikás szellemében, aki forradalmat hozott a zenébe.

Bartók egész külön fejezetet kapott már is a zenetörténetben, nem melódiai újszerűségéért, hanem a ritmusfantáziák grandiózusan kiemelkedő, ősi eredetű energiáért. Nagyon, de nagyon mélyről, századok méhéből törtetett fel és a szittyák kurjantó vadságából, az erő és győzhetetlenség tudatának szilajságából az a markos harcias-eleg, amely zenei hangokká olvadva, szinte a fogak közül erőszakkal kilökődött hangokból építi fel egy új világ zenei eszményét.

Bartók nem lírikusa a zenének, hanem uttörő egy zsáknuccába jutott, elpuhult szellemmel szemben, amelynek a tradíciókon túl sok mondanivalója már nem volt, de még kevésbé lehetett kilátása arra, hogy legyen. Bartók más hurra vitte át a zene értelmét és célját; az erő kifejezésére és érzékeltetésére. Ennek kedvéért az ősök villogó, barbár buzogányával döntött fel mindent, ami multira emlékeztetett, hogy a természeti törvények sugallatát, zavartalan kiélését emelje a veszteglő művészet fölé. Tabula ráza a régiből, hogy új formák, új szavak, új gondolatok születhessenek.

Bartók művészete visszatérés is mindennek kezdetére, a gomolygó, alakulatlan erőnek formába vágó izgalmaiba, az alakulás mélyén zakatoló

ősi ösztönök, akaratok viaskodásának megérzésére. Teremt ösztönére hallgatva és ez az ösztön odavitt, hogy a kemény zenei fizionómiába ma már megnyugvás, a keresések után magára talált zseni mosolya költözik. Főnségesek és rettenetesek még ma is a démoni ritmusoknak monoton dübörgései, de már közelebb kerültek. Bartókot azonban ma is csak azok értik és szeretik, akiknek megújodást hoz a művészetben a bátorság, az erő és az egyéniség.

Bartók Bélát sokan és sokat támadták, de ő ment a maga útján. És ma a zeneélet egyik legkimagaslóbb alakja. Nemcsak mint zeneszerző, de mint zongoravirtuóz is.

Már kétszer járt Szegeden, üres nézőtérnek játszott, de a „zeneértők” között fellobbant harcot hagyott maga után.

Most a félvilágot bejárta turnéja után ismét ellátogatott Szegedre — szerencsét próbálni. A péntek délelőtti gyorsan érkezett, hogy szombaton megtarthassa zongoraestjét.

Kint vártuk az állomáson, kevesen, akik hiszünk művészetében. Energikus profilja csakhamar kiült, körülnézett, kezét fogott. Semmi póz, teljesen természetes volt, ahogyan beszélt, kérdezett, intézkedett. Hőfőhár lett a haja, de az arcról elűntek a merev vonalak, a nevetése szelíd, mint a gyermekeké, őszinte kedves és közvetlen.

Az autóban barátságosan beszélget arról, milyen kellemes meglepetést hozott számára Kecskemét. Nagyon muzikális, nagyon haladó és modern iz-

Fiatalok
vagyunk addig
ameddig
mi akarjuk.
Meghitt sarokban,
kedves eszegezés közt
emlékeznek az öregek
ifjuságukra. Az az
ital, amely egész életü
kön át kísérte őket, itt
is mellettük van. Ez a
finom, tiszta valódi
babkává.

**Meinl Gyula Rt.,
Szeged, Klauzál tér 2.**

lésű a hallgatósága és érdeklődik az új iránt.
— Nekem a vidék kedvesebb és fontosabb nagy városnál — mondja, ott lehet kultúrát fejleszteni, tiszta és józan, romlatlan és erős a talaja és az itélete.

Hogy hol szeretik kompozícióit, arról nem szívesen nyilatkozik, egyáltalában magáról nem beszél Bartók.

— Sokat játszanak tőlem, de legtöbbször rosszul, még a legnagyobb zenekarok is. Felejthetetlen interpretálást nyújtottak az erfurti filharmonikusok egy egészen fiatal karmester vezetésével.

Most oroszországi élményeiről beszél.

— Szervezetlenség, felfordulás uralkodik itt a hangversenyrendezések körül is. Lekötik a művészeket és nem várják őket, nem hisznek benne, hogy el is jönnek, így azután a legtöbb hangverseny nem is sikerül.

Hogy mit irnak róla és hogy miként fogadják, arról nem nyilatkozik. Ha sikereit érdeklődjük, idegesen oltogatja cigarettafüstjét. Ez már nem póz, ez a természete. És Bartók Béla természetéhez tartozik az is, hogy természetesen találja, ha nem értik meg.

— Nehezek az én dolgaim és nem mindenkinek valók, mondja halkán, de talán majd egyszer...

Bartókot a zenetörténet már is a legmagasabbra emelte. De ő is azok közé tartozik, akiknek sorsa, hogy hazájukban kövezik meg őket, kit követ, kit köszönnel. Bartók napja azonban virrad s hazájának közönye fölött már dereng. Külföldi diadalmak hódítják meg a magyaroknak a magyar Bartókot...

Lengyel Vilma.

A Hazai Textilipari R.-T. válsága ügyében az angolok még nem nyilatkoztak

(A Délmagyarország munkatársától.) A Hazai Textilipari R.-T. fizetésképtelensége erősen foglalkoztatja a közgazdasági köröket. A pénteki nap folyamán olyan hírek terjedtek el, hogy az erősen érdekelt angolok veszik át a gyárat és folytatják továbbra az üzemet.

Illetékes helyen úgy informáltak bennünket, hogy az angolok a gyár átvételére vonatkozólag semmiféle nyilatkozatot nem tettek és ilyen irányú tárgyalások nem is folytak. Az angolok törekvése oda irányul — mondották nekünk beavatott helyen —, hogy a gyár üzeme fennakadást ne szenvedjen és ezért a nyersanyagszállításokat továbbra sem vonják meg a vállalatától, sőt a gépek szállítása is tovább folyik. A gyár fonóüzeme ugyanis most áll bővítés alatt és az ehhez szükséges gépeket az angol érdekeltség bocsájtja rendelkezésre. Az angol érdekeltség egyébként a kibontakozás terveiről semmilyen irányban nem nyilatkozott.

Ma és vasárnap
utoljára

**A cár gárdistája
Iván Mosjoukine**

parádés filmje a Korzó Moziban

Április 6. 7-én,
szombat, vasárnap a

Wladimir Gaidarow

főszereplésével a

LAVINA

nagy társadalmi dráma 10 felvonásban.
A felvételek az Alpok gyönyörű vidékén, a
szent városban, Rómában és a nagy világ-
városok forgatagában történtek.

Belvárosi Moziban